

ՆՈՐՈՐ

ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ ԿՈՐՈՐ ՕՐԻՒ

Վարչությունը ՆՈՐ ՕՐ լրագրի ԳՈՂԻՐԷ

Direction du journal
NOR-OR
Caire

Զեյնապըրեյն և Կ չեն գաղտնիք
ԱՐՏՕՆԱՅԵՐ Ժ. ՄԻՆՆԵԻ

Լ Ր Ա Պ Ի Ր
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՈՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ԿԷ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԶՈՐԵՔՆԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐՄԹ ՕՐԵՐԸ

ԲԱԺԱՆՈՐԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	
ԵՊՈՑՈՍ	
	ԳՐԵՆՈՂ
Գաղտնիքի համար	50
Վեցամսեայ	30
Շրջակայցից	60
Վեցամսեայ	35
ԱՐՏՕՆԱՅԵՐԻ ԶԱՐԲ	
Տարեկան	Ֆրանկ 18
Վեցամսեայ	10
ՈՐՈՒՅՈՑ ԵՒ ԿՈՎՈՒՄՈՒ ԶԱՐԲ	
Տարեկան	7
Վեցամսեայ	4
ԲԱԺԱՆՈՐԳՐՈՒԹՅԱՆ ԿԷ	
ԵՒ ԿՈՎՈՒՄՈՒ ԶԱՐԲԸ	
Թերթին վարչության վրայ է	

ԶՈՐԵՔՆԱՐԹԻ ՓԵՏՐՎԱՐ 21/6 ՄԱՐՏ 1901 ՔԱՆ ՓԱՐԱՅ ՈՂՋ Ա. ՏԱՐԻ ԹԻ 71

ՄՏԵՐՍԱԿԱՆ ԽՈՍՔԵՐ Ս. ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ

Այն պահին, Սրբազան, որ կուգամ խոնարհարար մառչիլ 'ի համբոյր Ձեր Սուրբ աջին և խնդրել որ ներդաճիս ըլլաք եթէ կը յանդգնի՛ ինքզինքիս ներքև հրապարակային խոսակցութիւն մը սնենալ Ձեր Գերապատութեան հետ, այո՛, այս հանդիսաւոր վարկեանիս կըզամ թէ ամեն բանէ առաջ մեծ և նախնական պարտականութիւն մը ունիմ՝ որ է անկեզ ըլլալ եթէ ոչ ուրիշ, բայց գոնէ Ձեզ պէս պատկառելի եկեղեցականի մը հանդէպ և խօսակցութեանս տալ խոստովանանքի ձև մը որ «Մեղայ» ով չսկսելուն համար խոստովանանք մը ըլլալէ չի դադրիր սակայն:

Այդ, անկեզ ըլլալու գրական ապացոյց մը տալու համար Ձեր Սրբազանութեան, շնորհ ըրէք որ ըսեմ թէ՛ օրէնսդրական հետախննդ... խոսն Պատարաններու ո՛ր փողոցին մէջ գտնուիլը պիտո՞ւնայ անդին չանցնիր, հետախննդ մը որ ապահով պէս բաւական չէ Տիւրքաներու, Լաչոնիս կամ Պէթրաններու կարգը գտնելու համար զիս, անանկ չէ՛, Սրբազան, խոստովանեցէք, դուք ալ ձեր կարգին:

Տեսնապիտակաւ կարողութեանս գալով, օհ՛, կողպեմ, յանուն Աստուծոյ, մի հարցնէք, որովհետև ոգորմելի է ան, Ձեր կարծածէն աւելի սուրմելի:

Երեւակայեցէք, Սրբազան Հայր, որ երբէք ՎՊՂԸ ըսուած բանը՝ կենացս մէջ մտահոգութիւն չէ պատճառած ինձի:

Այսօրուան հոգը ինձի վերստահելով, վազուանիսը՝ Աստուծոյ յանձնած եմ, խոհեմութիւն մը որ մէկ կողմէ եթէ գէշ անտեսադատի համբարը տուած է ինձի, միւսէն ալ բարի բրիտանոնայի լուսադասակը կըզտեղէ ձեզիս, Աւետարանի հաղարատը պատուերներէն գոնէ մէկ հատը բռնած ըլլալուս համար: Եւ անեւք Աստուծոյ անխնայութիւնը — այս բար չի շփոթեցնէ զՁեզ, կը խնդրեմ, հանգուցեալ Տէր կարապետ հօր ան:

ուան հետ — այո՛, Աստուծոյ անխնայութիւնը հոն է որ, կերթամ կուգամ՝ ե... գուտ օրէնսդրական — անտեսական հարցով մը կըսողի կուգեմ, հարց մը՝ որ զիս շփոթեցնիս, կարմրեցնու և գայթակղեցնելու էր ինչպէս պիտի գայթակղէր, պիտի կարմրէր և պիտի շփոթէր մեր ամենուն սրբելի Հայրիկը, եթէ հարցընէինք Նորին Սուրբ Օծուութեան թէ ինչ կը մտածէ... Ժամանակի վերջին րոտայեցնելուն վրայ:

Եթէ Տէրը զրկած է զիս անտեսագէտի և օրէնսդրակիր կրկին կարողութիւնէ — կենսաբան մէջ երբէր քաղաքական ժողովոյ մէջ ալ մտա մը ակնկալել չի կրնար աստիճան — միւս կողմէ, ինչպէս ամեն մարդու՝ ի՞նչ ուղեղին մէջ ալ քիչ շատ գրած է, գոհութիւն իրեն, սղջախոհութեան հատկիներ որոնք բաւական են համարձակութիւն տալու ինձի շօշափել ինչոր մը՝ որ Արեւելեան խնդրոյն պէս կնճատ չէ բարեբաղդարար:

Հոգար արմատի ծառ աւելի կամ պակաս... ո՛հ, ce n'est pas la mer à boire, չէ՛:

Տասն անգամ հարկը ծառերուն... Գնդասնդի մը պէս կորուսելին ալ զիս շատ չի զարմայնիս... Եղիպատսի մէջ անտեսի հրաշքներ տեսնուած են որ... բայց եթէ բան մը կայ որ չեմ կրնար բացատրել, այն ալ այն լուսնիւնէն է որ այդ խնդրոյն վրայ կը պահուի և այն արհամարհանքն է որով ինչպիսի կանախ Եզրիպատսի հայ գաղութին օրինաւոր և գերհասակնալի մէկ հետաքրքրութիւնը:

Ձեր բարապանէն սկսեալ մինչև ձեր ժողովներուն ատենապետները — Եսրէն կը տեսնաք, պատասխանելով կը բաւականանան ամեն անգամ որ մէկը կը փորձուի պղտիկ հարցում ուղղել իրենց այդ խնդրոյն վրայ, որուն արձագանքը Պօլոյց հայ թերթերուն սիւնակները կը լեցնեն քանի մը շարաթէ ի վեր:

Միայն սաչափը ծանօթ է մեզի թէ Առաջնորդութեան, իրաւամբ կամ անիրաւաբար, 800 սակի մօտ գումար մը տուեցելու գառապարտուած է՛րախնական գառարանի մէկ վճարող և գիտենք նաև թէ այդ վճարը բեկանելու համար պէտք էզամ տեղը գիտ-

ուած է Ազգային վարչութեան կողմէն:

Այդ գառը շահուի կամ ոչ, և ասանց մտնալու որ շատ անգամ լաւագոյն դատենք ալ կորսնցնել կարելի է — արդարութիւնը զեղեցիկ կնկան քմահաճոյքներ ունի սաչափ — թող կուտար ինձի, Սրբազան Հայր, անցողակի պղտիկ դիտողութիւններ ընել այս փափուկ խնդրոյն մասին, ու հրաւրել Ձեր ուշադրութիւնը այս բանի մը սուղերուն վրայ:

Գիտեմ, Սրբազան, որ քաղաքական ժողովոյ անդամներն ալ մեզ պէս մահկանացու արարածներ են՝ սխալելու ենթակայ — թէև իրաւ է որ այսպէս ըլլալը իրենք չեն ընդունիր... Ընտրուած օրէնդիր — ուստի, չե՛մ մեղադրել զիրենք եթէ իրենց զորձանութեանց միջոցին մէկէն սուղի gaffe եր ըրած ըլլալուն, ինչպէս օրինակի համար այս արձաններուն խնդիրը:

Ինչ որ կրցայ իմանալ՝ սա է թէ, քաղաքական ժողովը 4,000 արմաւենիի ծառ պարսնակող ապահիլէ մը մէկ վարձակալին ձեռքէն առնելով, միւս վարձակալին վարձու տուած է, Այդ փոխանացումի միջոցին 4,000 ծառ, այսչափ տ օրի — շի շիտակ ոտքի վրայ կենալէ ձանձրացած՝ դուրսնին տուած գաղտնէն, չես գիտեր ո՛ր:

Առաջնորդարանը, զգաստուելով բացուած դռնէն, հիւսայ կէր կը փնտտէ թէ ո՛ր վարձակալին ձեռքով անհետացած են այդ ծերունի արմաւենիները:

Գողցողը կուշէ Ա. վարձակալը ըլլայ կուշէ Բը. այս օր այդ 4,000 ծառէն 3,000 միայն կը մնան բարեյիշտակ կարապետ Գալտեանի՝ աղքատներուն ի նպաստ կապիած ապահիլէն մէջ:

Եթէ քաղաքական ժողովը այդ հոգը Ա. վարձակալէն Բ. վարձակալին յանձնած պահուն, փոյթ ունենար համբել առ տեղոյն վրայ գրտնուած ծառերու թիւը, այսօր 200 սակիի գումար մը ծախսելու հարկին մէջ չպիտի գտնուէր միայն և մի միայն գիտնալու համար թէ գողցողին անունը Ալի է կամ Մուսթաֆա: Ինչ որ ալ ըլլայ, զժբաղդութիւնը պատահած է և չարժեք աւելի ծանրանալ մանրամասնութիւններու վրայ: Մաղթելով որ այս դատին ելքը

նպաստաւոր ըլլայ Առաջնորդութեանիդ, ինչ կը մնայ իբրև Հայ և իբրև խմբագրական մը զրկու ստիպուած մէկը, առաջարկել Ձեր Սրբազանութեան՝ միջոց մը՝ որ արգիլէ ապագային մէջ այս տեսակ գառերու վերագործը:

Քաղաքական ժողովի անգամ ըլլալէ մը շատ բան կը պահանջուի կոր. պարկեշտութիւն, հարստութիւն, անտեսադիտութիւն, վարչագիտութիւն, Ֆրանսերէն, Արաբերէն, Ժամատիրութիւն, ազգասիրութիւն, փորձառութիւն, ևս ինչ զիտնամ, ամեն ուրիշով վերջացող առարկաներն են զիտնան միտնգամայն:

Քիչ մը շատ չէ՛ աս: Ուստի, իրաւունք չունինք պահանջելու որ քաղաքական ժողովը կազմուի մեր պատուական ազգայինները անպատճառ հողերը մշակելու, բարոքելու, արդիւնաւորելու և կամ վարձելու ճամբան ալ գիտնան միտնգամայն:

Եւ ինչու համար կուզեք որ այդ անձուէր էֆենտիները թէ թագալի, թէ վարժուհի, թէ մոմի, թէ երկկնկան, թէ քահանայի, թէ Մար-Միւնայի, թէ սուրբերու, թէ կալուածներու, թէ փիւրնի, թէ խոնկի և թէ ուրիշ հազար տեսակ բաներու խնք հասցնելէ ետքը, զբաղին նաև հողային խնդիրներով որոնք բնականաբար չեն կրնար կարգադրուիլ Պէնի — Սուրէնի մէկ անկիւնը, շարաթը անգամ մը նիստ ընելով:

Հոգերը բեղմնաւորելու, զանոնք անվթար պահելու և արդիւնքը բազմապատկելու արհեստը մասնագիտութիւն մըն է որմէ կրնան զուրկ ըլլալ լաւագոյն անգամները լաւագոյն քաղաքական ժողովներու:

Այս օր՝ այս կամ այն պատճառով 1000 ծառ կը պակսի Շէխ-Էթմանի ապահիլէն, կրնայ ըլլալ որ ուրիշ տեղ մըն ալ 100 մէքսան հոգ պակսի Նաքը...:

Այս տեսակ անպատեհութիւններու առաջը առնելու համար ինչ ընելու է, Սրբազան:

Սննէն կարճ, ամենէն ուղիղ, ամենէն արամարանական միջոցը ոլն է:

Իմ կարճ խնդրովս, ես կը կարծեմ թէ, ամեն բանէ առաջ մտնալ, գէտներէ կազմուած — և այժմ՝ Եզրիպատսի մէջ չեն պակսիր բարեբաղդարար հայ հոգապետներ (agronomes) —

յ ձեռն Ժ զոր մը գումարելու է, սրտ-
տան տարով իրեն նախ՝ այցելել եկե-
զեցադատական բուրբ ապրտիյները,
միանգամ ընդ միշտ բննել և որոշել
անոնց սահմանները ու յետոյ ներ-
կայացնել ծրագիր մը որ ցուցունէ
լաւագոյն միջոցը այդ հողերը ամե-
հէն շատ արդիւնաւոր կերպով շահա-
գործելու:

Այս յանձնաժողովէն զատ Ազգ-
Առաջնորդարանը խնայակաւոր պաշ-
տօնակալ մը սննդալու և սրան գործը
ըլլայ պետքեղամ ժամանակ երթալ
այդ ապրտիյները և հսկել անոնց
պահպանման և բալուր մտաւայոյ-
արութեան:

Այժմ, Չեր Երբայնութեան կը
մնայ, իրբն բարեխնամ՝ Առաջնորդ
Ազգ. Երևանի տնտեսական ժողովը ՚ի
նիտո գումարել, կարելի եղածին չափ
չուա, և այդ նիտոն տալ հետեւալ
միակ օրակալ գրը:

Մեր կողմէր ի՛նչոյնս մշակելու եւի՛:
Վայրկեան մը իսկ չեմ՝ կրնար տա-
րակուսիլ որ այդ ժողովը ներկայ ա-
տոմարկս իրեն հիմ ստնելով շատ
օգտաշատ կարգադրութիւններ չպիտի
ընէ ի նոյաւս հայ ազրասին և հայ
մանկաւոյն:

Յօդուածս՝ որ քիչ մը երկար բա-
րակ եղաւ . . . արմատի ծառի մը պէս,
լմնցնելէ առաջ՝ խոնարհարար ուրիշ
գիտողութիւն մըն ալ ունիմ՝ ընելիք,
չէ՞ք ներքեր, Սրբազան:

Մինչև որ այդ Եկեղ-Էթիմանի գա-
տը վերջանայ և կարգադրուի, կարե-
լի չէ՛ արդեօք խնդրել քաղաքական
ժողովոյ անդամներէն որ փոխանակ
իրարու ետե և on catimini հրա-
ժարելու, բանի մը ժամանակ ևս եր-
կարեն իրենց շրջանը, նոր կեղծե-
րու ձեռքը չի ձգելու համար գատին
չարեւակալութիւնը զոր լաւ կերպով
գլուխ հանել խնդրին արդէն ծանօթ
երկրներուն համար աւելի զիւրին է:

Ե. Ա. ՓԻՄ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹ ԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ՕՐԻՆԱԿ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐԻ

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ԴՐԱՆ
Ան խոչնդար Տեղապահ Պատրիարքի
Հայոց:

Հայոց Պատրիարքարանի փեճակին և
Վարչութեան բարեկարգութեանը վրայօք,
առ առաջ Բարձրագոյն Գուր կազմուած
Յանձնաւորովին զի սոսա՞ Սահմանադրու-
թիւնը՝ լոկ աշխարհական գործոց վերաբեր-
եալ քանիմը կէտերը սրբազրուելն ետքը՝
Վեհափառ Արքային մատուցուեցաւ. և նորին
կայսերական Վեհախառնութեան կողմէն ըն-
գանու կողմ, պարունակած նիւթերուն պայտ-
չետե կանոն բա՛տիլը Չեր Սրբազնու-
թեան յանձնելու Արքանի հրամանը շարհ-
ն եղաւ:

Ուստի յիշեալ Սահմանադրութիւնը ներ-
փակեալ առ Չեզ ազարկելով՝ կը պատուի-
րենք որ պարունակած նիւթերուն այսուհե-
տե անթերի գործադրութեանը հսկելով,
ըստ Բարձրագոյն կամաց Օգոստոսական
կայսեր ինչ որ պարտ ու պատշաճ է ՚ի
գործ փեճակ չոպ ստանիք:

17 Մարտ 1863

ԲԱՆԱՍԵՂԵԱԿԱՆ ԳՈՍՐՆԵՐ

ՍՐԲՈՑ ԵՐԳԵՐ

Քեզի համար, գիտե՛ս, աղուոր,
Քանի՛ երգեր գրեցի,
Հոն երգելով Քու բիւրաւոր
Շքերդնեղ կամացի:

Ջամբ ունեցայ Քեզի ձոնի
Սրտիս գանձերը բուրբ,
Սիրոյ վարդէ ծամբովն անիլ՝
Թափառակամ ու մոլոր:

Ու երգեցի իրբե թոչուն,
Ամենի, սրբոտմց, աննաշիւ,
Ի՞նչ փոյթ ի՞նձի սիրոյ ինչուն՝
Կը տեւէ սէրն երբ հաղին:

Ու չամացի երգերուս մէջ
Տալ իմ հոգուն ամբողջ թեւ,
Սրբախ գրեմի կայծ մը անշէջ,
Հըրթիւն պէս վառ, թեթեւ:

Այնքան յուզիչ, այնքան անուշ
Ըլլալ այնքան միամիտ,
Մերթ լալ աղու, և մերթ ըրմբուշ
Թերթիլ խրճիղ ու ժպիտ:

Քրքարիկը Լուսնու մը
Երգերու երգն այս անտիպ,
Քրքարուն միշտ՝ որ սոսմ աւոր
Աճանակն շեշտ մ՛իսկիտիպ:

Քեզի համար բոլի բուրբ
Քաղցրութիւններն աշխարհիս,
Ամփոյթ մոյթ իսկ եթէ մի օր
Իմ վրան ալ չը խորհիս:

Ասոնց ա՛նձն ես ըրի որ
Քեզ չի մանչցած իսկ մորէն,
Լսողք երգերն այս յամզաւոր
Քեզ երանեմ ու սիրեն:

ԿԱՐՕ

ԲԱՆԱՔԱԿԱՆ ԱՅԻՄԱՐԿԵՆ

ՏԱՆՏՈՐՈՒԵԱՆ ԶՐՈՑՑԵՆԸ

Լուսնն ստացուած անգլիկութիւններուն
համեմատ, կերակր թեթրամովի մէջ հաշ-
տաւթիւն մը կրեղու. հաստակամութիւնը
երթալով կրակահոնայ:

Լորս Բիշնը կը հեռագրէ թէ գործար
Պոլիս իրմ ս նկարութիւն մը խնդրած է հաշ-
տակահն պայմաններուն վրայ բանակցելու
համար:

ՅԱՆԱԶԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

Օսմանեան Տեղաթեան իր Մահմադական
չեղող հպատակներուն շնորհած արտնու-
թիւնները՝ հաւատար են ըստ սղբաց ա-
մենուն համար. բայց անոնց գործադրու-
թեանը կզանակը՝ իւրաքանչիւր Ազգի մէջ
ըստ պահանջման սեղանական սովորութեանց
իրենցնց. մասնաւոր կերպով անօրինուած է:

Հայոց Պատրիարքը զլուս է իր Ազգին.
Տեղութեան հրամանաց գործադրութեան միջ-
նորդ Սախայ՝ Պատրիարքարանի մէջ կրօնա-
կան գործոց համար՝ կրօնական ժողով մը և
քաղաքական գործոց համար՝ քաղաքական ժո-
ղով մը կան հաստատուած: Այս երկու ժողով-
ները ՚ի պահանջել հարկին միանալով՝ խան
ժողով կը կազմին: Թէ՛ Պատրիարքը և թէ՛ այս
երկու ժողովաց ա՛ղա Պիիը՝ Ազգին պատ-
ուաւոր անձանցմէ բաղկացեալ մէկ Ընդհա-
նու ժողովոյ մէջ կ'ընտրուին:

Որովհետէ յիշեալ ժողովներուն պաշտօնն
ու պարտաւորութիւնը, և կազմութեան ե-
ղանակը բաւական կանոններով սահմանուած
չեն. և այս պատճառաւ զանազան անտե-
ղալիւններ, և մասնաւորապէս Ընդհանուր
ժողով կազմելու մասին տեսակ տեսակ զբ-
ուարութիւններ տեսնուած են:

Որովհետե բարեկարգութեանց վերաբեր-
եալ կայսերական հրովարտակին(*) համե-

կր'ու գործարներու տեսակցութիւնը ան-
զի պիտի սննդար անցեալ Չարեքարթի
ժամը երկարին:

Սպասելով որ բանակցութիւնները կար-
գադրութեան մը յանդին Սենթ-Ջէյնի մէջ
բանաւոր'ուսմ ու ս, գերման և ֆրանսացի
գերբները ազատ արձակուելով, իրենց տե-
րութեան ծախքով ամենքն այիւրենց հայրե-
սիբը փրկապարտուած են:

ԷՏՈՒԱՐ Է. Ի ԳԵՄԱՆԻԱ

Անդրկոյ թագաւորը ֆեարփար 24/ն
«Վիքթորիա Էս Ալբրիտ» գրոտուսուով մեկ-
նած է վեպի Գերմանիա, որ փոխապարձ
պցեկ ո թեան կերթալ իր Վեհափառ բնարգ-
ւոյն:

ՃԱՐՈՆ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Ճարտնական մասնաւոր կը հերքէ սոսա-
կան լրագիրներու այն գրոյցը, որով կը կար-
ծուր թէ համաձայնութիւն մը գոյացած էր
այդ երկու պետութիւններու միջև:

Ճարտնգեները կը յայտարարեն թէ Ռու-
սերս Մանչուրիայ մէջ սնեցած գնեսարական
յոջոյութիւնները փախ չարդեր իրենց և թէ
իրենց բանաձ քաղաքականութիւնը ազա-
նապալս Ռուսիայ հետ բարեկամական յա-
րաբերութիւններ սննդուր մէջ չի կայա-
նար:

ԶՕՐԱՎԱՐ ԳԻՒՂԷՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

Անդրկոյ պատերազմական նախարարու-
թիւնը Չորափար Պիւրկի պատուիրած է իր
անդեկագրէն Ընչել այն հաստ աճը որուն
մէջ կը յայտարարէ թէ անգլիական հրե-
տանին հետեւ է գոհացուցիչ փեճակի մը մէջ
գանուել:

ՋՐԱՒՈՐՈՒԱՑ ՆԱԽԱՐԱՐ ՄԸ

«Աման Օրիանթալի» գործախառնութիւնը
Ս. Բեկրապուրէ կը հեռագրէ թէ Մոսկոս-
յի համալսարանն ուսանող մը կը թակահն
գործոց նախարար պահանջելու փորձ ըրած
է. նախարարը վերադարձաւ է:

ՏԻՆԱՄԻՅՑ Ի ԳՅՈՒՍ

Երուզական թերթներու մէջ կը կարգանք
թէ, ֆեարփար 22/ն գիշերը Պարոյ սասիկա-

մատ՝ իւրաքանչիւր Հասարակութիւն իր ու-
նեցած արտօնութիւններն ու ստանձնաշնոր,
հաթիւները՝ որոշեալ ժամանակի մէջ բրն-
նելով. և ժամանակին բերմանցը և քաղա-
քակրթութեան արդեանցն ու արդի լուսա-
ւորեալ փեճակին պահանջած բարեկարգու-
թիւնները խորհրդածութեամբ որոշելով,
Բարձրագոյն Իրան ներկայացնելու պար-
տաւորուած է:

Որովհետեւ ամեն մէկ Ազգին կրօնական
Գեթիներուն շնորհուած իշխանութիւնն ու
կարութիւնը, իւրաքանչիւր Հասարակու-
թեան ազաւոյնուած նոր փեճակին ու վը-
րութեան համաձայնեցնել պէտք է:

Ուստի Հայոց Ազգին բանի մը պատ-
ուար անձներէ Յանձնաժողով մը կազմ-
ուեցաւ, որ Ազգին համար պատրաստեց
սա հետեւեալ Սահմանադրութիւնը:

Նութիւնը Ղալաթիոյ մէջ իուզարկութիւններ
կատարելով բաւական բանակութեամբ սի-
նաթիւմ գտած է խանութի մը մէջ: Նոյն
գիշեր պատերազմ վրայ յեղափոխական ազգեր
տեսնուած են երկուսուորք թուրքերս ին-
միրթի կողմէն փակցուած:

ԿԱՅԳԿԵԼ ԵՄԱԿՄ ՕՐՈՒՄՆ ԻՄ ԹՈՒՄՆ ԵՄՆ ՏԻՄԱՐ Ե. ԱՎՓԻԱՐԻ ԵՒ ԽԱՐԱԿՐԱԿԱՆՈՐ.

ՄԱԹԻՒՆ ՊԱՏԱՌԻԹԻՒՆԸ

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Գաշիթի Ազգ. Գուստական Ընդ, Ժո-
ղովը Ռուսիոյ օր նիտո պիտի գումարի ինչ
ինչ կարևոր խնդրներով զբաղելու համար:

Որոշութեամբ կը ծանուցանենք թէ
Տ. Գարբէլէ ապետ-բահանայ Չենձիթեան՝
որ ծանօթ է իր պայծառզեցուցիչ ընթացքով
երկր՝ ինքնագիր և ստորագրուած նամակ մը
զրկած է մեզի սրով կիճացնել — ինչ մը
նկատելովսերէր ետքը — թէ Մարտ 4/ն
սիւսեալ լրտնելով Ս. Լուսարչի կեկեցեցին:
այլ ևս կը ստանանի Ռիզլիսիան կեկեցեցին:

Շնորհարկելով պատուելի Չենձիթեանը
իր այս գաւառափոխութեան համար, բուս-
տարակոյս չունինք որ Տիւրքը Ռանը աւելի
պատուաւոր կերպով պիտի կրնայ ասրու-
մել իր յոր սագարէզին մէջ:

Քաղաքիս ծանօթ և յարգուած բը-
ժիկներէն Տօք Մախսիսիանի հօշ-
հանգուցեալ Արիստակէս Է. Ֆ. Մախսի-
սա ՚ի մահուան և իր մէկ կտակին առ-
թիւ՝ Տրապիզոնէն հետեւեալը կը գրեն
Պարոյ ազգային թեթեւութեան:

Տրապիզոն 13 փետրվար 1901
Տեղոյս հարուստ ազգայիններէն Արիս-
ակէս Է. Ֆ. Մախսիսեան նախորդ տարոյն
վերջերը մեռաւ Պաթմու մէջ. Հանգուցեալը
ամենայն կանոնաւորութեամբ կը վարէր
յանձնակատարութեան ստե՛ն մը, զոր ինքը
հաստատած էր 33—40 տարի առաջ, և
1895ին Ռուսաստան երթալով Պաթմու

ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԿՂՈՒՆԻԲ

Ա. Ազգին ամեն մէկ անհատը առ Ազգը
պարտաւորութիւններ ունի. Ազգն ալ իր
կողմէն առ ազգային ամեն մէկ անհատ պար-
տակամութիւններ ունի. զարձեալ ամեն մէկ
անհատ իրաւունքներ ունի Ազգէն և Ազգն
անհատներէն:

Ուստի Ազգն ու ազգայինը փոխապարձ
պարտեօք կապուած են իրարու հետ. անանկ
որ մէկին պարտաւորութիւնը միւսին իրա-
ւունքն են:

Բ.

Ազգային պարտականութիւնն է՝ Ազգին
պիտոյիցը պահանջած ծախքերուն մասնա-
կից ըլլալ իւրաքանչիւր իր կարգութեան
չափովը. Ազգին խնդրած ծառայութեանցը
յոժարակամ յանձնառու ըլլալ, և անոր ըրած
տնօրէնութեանցը սիրով հնապանդիլ:

Ազգայինց այս պարտաւորութիւնը Ազ-
գին իրաւունքն են:

ալ որիչ ասն մը հիմամ էր. տեղադրուած զէր յանձնած ըլլալով էր երկէս արդւոյն: Արեւմտակէ Լ. Տրապիզոնի այն հազարաւոր հայերն էր որոնք կրցեր են իրենց զաւակներն միջնակարգ կամ բարձր կրթութիւն մը ստալ: Երկը որդին, Յովհաննէս, երբորդը Գնարու: Պէր լրեանի մէջ ստանել յետոյ, առջինը աշակցած էր իր հօրը, շարահանկելով մինչև հիմա անոր գործը Էսկ Պետրոս, Գերմանիոյ մէջ բնակութիւն ստիպելով, այժմ այնքան ձարատարութեամբ կը գործէ կրկնատոյ մէջ. երբորդը Վրթանէն, Սանատրեանէն վերջը Գերմանիոյ կը թափանցի հետ մեծ յաջողութեամբ գեղարուեստի կը հետևի, չորորդը՝ Քրիստոս, սոր միայն տեղադրուած վարձարանէն անցած է: Անա օրինակելի հայր մը և արևմտի գաւախներ:

Իբր հանրային մարդ՝ անդկա երբեք մասնակցած է Առաջնորդարանի ժողովներուն վերջին անգամ 1893ի վարչութեան Ատենապետն էր:

Մեծած պահուն հանգուցեալը զուակներուն կը կտակէ որ իր թաղումը անշուք կտարան և անոր համար ծախսուելիք գումարը յատկացնեն ըստաշխարհ Ազգ. վարժարանները յաճախող չքաւոր ուղեկներուն զարգացման պիտայից:

Սոյն կտակին համաձայն՝ Յովհաննէս Լ. ժառանգորդներու կողմէ տեղադրուած Բարձրակարգ մտնողին զինելով կը յայտնէ հանգուցեալին ցանկութիւնը, աւելցնելով թէ այդ փափաքին իրագործման իրենց յատկացուած են հարիւր յետոյ օտ. ոսկի, պայմանաւ որ այդ գումարը անձեռնմխելի մնայ, ասով վարձուի Ազգ. մաստիկ սոկոստոր պարտքերն մէկը և իրենց արտի անոր սուկոսը, որպէս զի իրենց հայրնային պէտքերը կը ծածկէ:

Այս մասին հարկ եղած արձանագրութիւնները կտարուելով Առաջնորդարանի մէջ, Տեղագործ հայր սորբն ալ Ս. Եկեղեցւոյ բեմէն կտակը կը պարզէ ժողովրդեան, նոյն օրը վարժարանի բարձր պատրաստութեան սակերանները խմբովին և իրենց սեսչին ու ստացիչներուն ընկերակցութեամբ ներկայ կը գտնուին հոգեհանգիստի արարուածութեան, յարգելու համար յիշատակը կը թափան և աղքատին բարեկամին:

Այնպիսի գումարակութեամբ մը կը փութամ աւելցնել թէ Յովհաննէս Լ. ասանց ձգչաքման, գործարար է կտակը և վարժարանին ալ առաջին յանձնած է հարկ եղած սուստական պէտքերը:

Անա գովելի և օրինակելի գաղափար մը:

Տեղադրուած Առաջնորդարանին կողմէ անտեսուող զեկոյցին մասնաբաժնու թիւերը իրենց ընտանիքին խմբագրութեան:

ԱԶԳ

Ի Լ. վարժարանի ն բարեպաշտ ժողովրդեան, Մեծ պահուց Արեւմտի երգերը՝ Չորեքշաբթի և Ուրբաթ աստուծոնք՝ վարժարանի երգեցելի խումբը պիտի երգէ:

Տ Ե Ղ Ա Կ Ա Ն

ՏԱՅՆՆԵ Ի ՍՈՒՏԱՆ

Օնտուր մանէն պատահական թղթակից մը մեզ կ'ըմբոստէ թէ Ուինկէթ փաշան՝ Սուսանարանի հայերուն կողմէն թագուհին մահուան առթիւ իրեն զրկուած ցարակցական հեռագրային ի պատասխան, հետեւեալ հեռագիրը զրկած է տեղայն ծանօթ հայ վաճառականներէն Տիար Նազարէթ Գիրքեճեանի:

«Թողուցիք մահուան առթիւ ձեր ցարակցական հեռագիրը չճորհակալութեամբ արտացոսնելու և անմիջապէս հաղորդել ինչ որ Լուսնու աղբորնի գերբաւասանին»:

ՍՈՒՏԱՆԻ ԱՆՎՈՒՆԻ ԿՐԱՄԱՏՈՒՆԸ

Փետրուար 4ին Խարթում մը մէջ տեղի ունեցաւ Պանք օթ Ինիթի մասնաճիւղին բացումը: Այդ ծանօթ գըրամատան Ինիթ. Տիարէն Պ. Լոցաթիթօ, որ այդ առթիւ Խարթում կը գտնուէր փայլուն հանդէս մը ստեղծելու և սեր ներկայ գտնուելու բացի Սիրտայէն, բարձրաստիճան պաշտօնատարներէ, տնտեսական բանակին պատկանող ըսպաներէ: Սուսանի երեւելիները ինչպէս նաեւ քանի մը հայ վաճառականներ:

ԵՐԿԱՅՈՒՂԻ ԱՐԿԱՍ

Հէլվանի երկաթուղիի վարչութիւնը հաշտարար կերպով գրամական կարևոր տույանները ստամ է ամեն անոնց որոնք վիրատուրած և կամ

Իշխանութիւնը ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ կը կոչուի. որում յանձնուած է Օսմանեան Տերութենէն յատուկ արտօնութեամբ, և Սահմանագրութեան միջոցաւ. Թուրքիոյ Հայոց ներքին գործերու անտրեւութիւնը:

Ե.

Վարչութիւնը՝ ազգային ըլլալու համար, պետք է ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՆՎՈՒՆ ԸՐԱՅ:

Զ.

Երեսփոխանական վարչութեան հիմը ԻՐԱՎԱՆԸ ու ՊԱՐՏԵԱՅ սկզբունքն է, որ արդարութեան սկզբունքն է, իր ոյքը ձայնից բազմութեան մէջ կը կայանայ, որ օրինաւորութեան սկզբունքն է:

(Շարունակելի)

Գ.

Ազգին պարտականութիւնն է՝ ազգայնոց բարոյական, մտաւորական և նիւթական պիտոյիցը հոգ տանելը. Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ պատանութիւնն ու անանկութիւնը անարատ պահելը. մարդկութեան հարկատու եղած անճարակազ պիտեղեաց ուսումը՝ ամեն աստիճանի թէ՛ մանչ թէ՛ աղջիկ աղայոց համար հաստատարակն ծաւալել. ազգային հաստատութիւնը պայծառ պահելը. հասարակութեան օրինաւոր կերպով աւելցնել, և ծախսերն իմաստութեամբ անտեսել. Ազգին ծառայութեանը մշտնջենական նուիրեալ անձանց կացութիւնը բարձրել և ապագայն անդորրել. կարօտեղոց ինամ տանիլ հայրաքար, ազգայնոց մէջ ծագած վեճերն արդարաբերութեամբ խաղաղել, և վերջապէս ազգային յաստատութեան անձնանուր աշխատել:

Ազգին այս պարտաւորութիւնը ազգայնոց իրաւունքն են:

Դ.

Չափը փոխանարարար ներկայացնող, և այս փոխադարձ պարտեաց կանոնաւոր կտարածումը տեսուչ ու մատակարար կարգեալ

որեւէ կերպով վնասուած էին անցեալ ամսոյ սիրտը նոյն գծին վրայ պատահած երկրաշարժի արեւմտին մէջ:

ՐՈՒՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԱԿՆԵՍ

Առաջինից Արքայի օր. Գերեզ, վերջ մամը Յին տեղի պիտի ունենայ բացումը. Կէղիքէի բուսական սիւն ցուցահանգէսին որ նախորդ տարիներէ սեւի փայլուն պիտի ըլլայ:

Ն. Բ. Խարթի պիտի նախապահէ այդ հանդէսին:

Մտարի գինը հետեւեալ կերպով որոշուած է. առաջին օրը 10 դրոշ կը կրկնուի օրը 5 և վերջին օրը 2:

ՆՍԱՅՈՂԱԿԱՆ ՄՆՏՈՒՆ

Թղթատարական վարչութեան վերջերս հաստատուած խնայողական ընտուկի գործաւնութիւնները սկսան ներկայ ամսոյ 1ին Այդ խնայողական ընտուկին յանձնուած առաջին տարին Ն. Բ. Խարթի կողմէ զրկուած էր. նոյն օրը Կահիրէի մէջ հասարակութեան կողմէ 80 սակի յանձնուած է և Աղբարանգրից մէջ 1,000:

Պատիկ շահու տէր բայց խնայողութիւնը հայերու կը յանձնարարենք օգտուել թղթատարական փարչութեան կողմէ ընծայուած այս վատահի վերլուծութենէն, փոքրիկ գրամագրութիւնը ապահով կերպով արգաստուորելու համար:

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԿՈՒԹԻՒՆ, ՄԵԼԻՏՈՒՊՈԼԵ ԵՐՈՒՍԱԳԵՍ 25 ՕՐ ՊԱՂԵՍՏԻՆՈՒ ՄԵՋ

(Շաա. 69 թիւէն)

Ամեն ճանապարհորդ կտարազէր կառախմբերէն դուրս ելնել՝ որ մի կառք վարձէ քաղաք գնալու համար:

Քաղմաթի գեղեցիկ կառքեր կա. յարանի հարաւային կողմը ետեւէ ետեւ շարուած էին: Այդ կառաչարքերը չլուսով քանդուեցան, երբ ճանապարհորդները ալ ետեւէ ետեւ նոյն կառքերի մէջ սկսան զետեղուիլ և ուղեւորիլ գէպի քաղաք:

Երբ կը դիտէի ճանապարհորդներին և կառքերի շուտափայլ շարժումները՝ լուսեցաւ Ռուս ուխտաւորաց խմբի խավապի բարձր ձայնը, որ կատէր:

— Ով որ Ռուս ուխտաւորաց խմբին կը պատկանի թող գայ ինձ մտու: Ամեն Ռուս ուխտաւոր շտապելով մտեցաւ իւր խավապին՝ ի թիւս որոց և ես:

Այս տեղէն ոչ որ չ'հեռանայ. ըսպանեցէ իմ վերադարձին. կերթամ կայարանապետի մտու որ ձեր բողոքիք իրեզնները ստանամ և ուղարկեմ Ռուսաց վանքը: Այնուհետեւ միտախն քաղաք կերթանք. — ասաց խմբապետը ու արագաքայլ մեզմէն հեռացաւ:

— Պատիւը (Տէր Հայր), փառք Աստուծոյ ողջ և առողջ հասանք Սուրբ քաղաքը, չ'նայելով որ մեր շոգեհանութիւն զարնուող Պաղղիական շոգեհանը Մարմարոյի ծովին մէջ ջրաւոյց եղաւ. . . . Աստուած մեզ ծովի վրայի

մեծ փորձանքի տղատեց՝ որ Սուրբ քաղաքը, Սուրբ գերեզմանը տեսնելու արժանանանք. — ծերունի իման զիւղացին՝ ինձ մտնեալով՝ ասաց:

Այս իմանը (Յովհաննէս) Ռուսաստանի խոր նահանգներէն է: Սուրբ ջերմեանգութիւնը այնքան մեծ է եղած, որ սա հաղար քիլոմէթրէ տեւելի ասարածութիւն ունեցող ճանապարհը ստիպով էր անցած:

— Իրակեղեց իման (սիրելի Յովհաննէս), շոգեհանները ընդհարման ժամանակ շատ վախեցաւ:

— Ընդհարումը եղաւ զիւղեր մամուհ. ևս քուն կը լլայի. բայց ընդհարմանէ յառաջացած ցնցումը զիս խելոյն գարթեցրեց: Զարթնելով՝ Ասեցի լաց ու կոծ և յուսահատական բացազանչութիւններ: Ես ևս այլալուսեցայ. բայց շուտով շնորհիւ Յիսուսի՝ գտայ ինքզինքս և փոխանակ այլալուսելու, սիրա առի՛ յիշելով Քրիստոսի այն խօսքերը, սրտցմով նա յանդիմանեց առաքեալները և անուանեց թերահաւատներ, վատտիրտներ, երբ սորա նաւակի մէջ նստած ծովի վրայի մըրկի պատճառով՝ ընկըմելէ վախեցել էին. — պատասխանեց Ռուս գիւղացի ծերունին:

— Եկէք, գնանք միտախն քաղաք, — ասաց խավապը բարձր ձայնով, և մտեցաւ մեզ:

Մենք նստած շրջապատեցինք և խմբովի ճանապարհուեցանք ստիպով գէպի քաղաք:

Ռուսաւորաց այս խումբը բաղկացած էր միայն զիւղացի Ռուս այս մարդկանցմէ. Քառորդ ժամ քայլելէ յետոյ՝ հասանք ուխտաւորաց մի այլ խմբի ետեւէն, որն երկու սեռէ բաղկացած Ռուս ուխտաւորներ էին:

Որովհետեւ երկար ժամանակէ իվեր երուտաղեմի մէջ անձրև եկած չէր, ուստի ճանապարհորդները փոշին անտանելի էր՝ նա մանաւանդ խմբովին քաղաքներէ համար:

Այսպէս՝ ահագին բանակութեամբ մեր բարձրացրած փոշին ինքնիրա կը կընտէինք՝ լուս ու մանջ գիտելով երուտաղեմի Ռուսաց վանքը:

Ընթերցողը թերևս ինձ հարցնէ՝ թէ ինչու համար վէլի բաժնուեր Ռուս ուխտաւորաց խմբէն . . . Միթէ չէի կարող երուտաղեմի կայարանին մտու՝ մի կառք վարձել ու զընալ ոչ թէ Ռուսաց վանքը, այլ Հայոց հուշակաւոր Ս. Յակոբիանոյ մի նաստանք:

Այս ճշմարտ է. ինձ պէտք էր կառք վարձել, որովհետեւ կառավարին վճարելու ստակ ունէի, և ուղեւորիլ գէպի Հայոց վանքը, որովհետեւ Ազգաւ Հայ եմ և Հայ եկեղեցւոյ պաշտօնեայ: Բայց և այնպէս տեղի յարմար գատեցի կիսաբերիկ Ռուս գիւղացիին ընկերակցել և գնալ նախ և առաջ Ռուսաց վանքը:

Պատճառը բացատրեմ:

Այն օր պէտք էր ինձ «Փոռն» լրագրի մէջ՝ ճանապարհորդութիւնս սկզբին՝ գեռ անցեալ տարի՝ Սեպտեմբերի մէջ նկարագրել և Տաճկական կառավարութեան խտտութիւն:

Այս տեղէն ոչ որ չ'հեռանայ. ըսպանեցէ իմ վերադարձին. կերթամ կայարանապետի մտու որ ձեր բողոքիք իրեզնները ստանամ և ուղարկեմ Ռուսաց վանքը: Այնուհետեւ միտախն քաղաք կերթանք. — ասաց խմբապետը ու արագաքայլ մեզմէն հեռացաւ:

— Պատիւը (Տէր Հայր), փառք Աստուծոյ ողջ և առողջ հասանք Սուրբ քաղաքը, չ'նայելով որ մեր շոգեհանութիւն զարնուող Պաղղիական շոգեհանը Մարմարոյի ծովին մէջ ջրաւոյց եղաւ. . . . Աստուած մեզ ծովի վրայի

ն'երը ի նկատի ունենալով չնկարա-
գրեցի, այժմ դժուարեւ իջկատա-
կան ազատաւեր կառավարութեան
հովանաւորութեան տակ կը նկարա-
գրեմ որով ու պատասխանում կլինիմ
վերջինչեւ հարցման:

Երբ եւ 1900 թուականի Օգոստոս
ամսուայ մէջ թայտուածեամբ հո-
գեւոր շիճակային իշխանութեան
ճարտիկան նահանգի նահանգապե-
տէ՝ Երուսաղէմ գնալու համար՝ ան-
ցազիր ստացայ, 19-4 Օգոստոս Մե-
լիտայովէ ճանապարհուեցայ գէպի
Մելիտայով՝ արանցի տաճկական
ներկայացուցչին պէտք էր ստորա-
գրել տայի անցագրին մէջ, որպէս
զի առանց արգելի կարող լինէի
2 Օգոստոսի նախը չազնուաւ և ու-
ղեւորել գէպի կ. Պոլիս:

20 Օգոստոս Տիար Աւետիք Թո-
փաղեանի հետ գնացի տաճկաց ընդ-
հանուր ներկայացուցչի մօտ (մէնէրոյ
գոնարի) և ներկայացրի նրան իմ ան-
ցագրերը՝ ստեղծ տաճկերէն:

— Կը ինզրեմ՝ բարեհաճեցէք վառե-
լանել անցագրիս ձեր ստորագրու-
թեամբ և կնքով, որպէս զի առանց
արգելի կարողանամ իբրև ուխտա-
ւոր ճանապարհորդել գէպի Երուսա-
ղէմ: Դարա համար ինչ որ վճարուե-
լու, պատրաստ եմայժմ՝ եկիմ վճանել:

Մի երկու շաբաթ առաջ մեզ
գաղանի հրաման եկած է, որով կը
պահանջուի մեզի խտտապէս՝ չ'իմ-
զուլ գնալու՝ ճանապարհուս ոչ հայերը
ոչ իտալացիները և ոչ հրեաները:

— Ձեզ յայնուամէ է թէ ես յան-
ցասր մի եմ:

— Այ:

— Հապա ինչու չէք թողնէր զիս՝
ուխտս կատարելու:

— Ես ամենայն սիրով զձեզ կ'իմզ-
նէի, եթէ արգելուած չըլնէր:

Ուրեմն, ես չպիտի կարողանամ
Երուսաղէմ գնալ: Ու անորպէս վար-
մունք չէ՛, ետիս պէտք է յանձուար
լինել՝ որ արգելք գնելու իրաւունք
լինի: Այնու ամենայնիւ՝ կը ինզրեմ
մի ճանապարհ ցոյց տուէր, որով
կառողանամ՝ տաճկի ներկայացուցչի
ստորագրութիւնը և կնիքը զրոյժը ու-
նենալ անցագրին վրայ:

Այս խօսքերիս վրայ տաճկական
ներկայացուցչի անցագրիս նրէն
աչրէ անցուց և քիչ մը մտածելէ
յետոյ՝ ստաց:

— Գուք այս անցագրիս ստացել
էք Սիմֆերոպոլի նահանգապետէ,
ինչու համար նոյն քաղաքի տաճկա-
կան ներկայացուցչի մօտ չէք գնա-
ցել ստորագրել տալու: Ըստ կանոնի
նրան պէտք է ստանել:

— Անցագրիս ստանալու համար՝
Մելիտայովէ յանուն Սիմֆերոպոլի
նահանգապետի գրասր ինզիր առի,
որոյ վրայ հիմնուելով նահանգապե-
տի պատասխանը անցագրիս Մելի-
տայով էր ուղարկած: Ուստի առանց
Սիմֆերոպոլ հանդիպելու՝ այստեղ
եկայ՝ Եթէ զիտեանայի ձեր ասած
կանոնը՝ անշուշտ այսպէս ալ կընէի:

— Պէտք է ձեզ Սիմֆերոպոլ վե-
րագառնալ ու ներկայանալ այն տեղ

զի տաճկական ներկայացուցչին՝
Այս է իմ ձեզ տալու վերջի խօսք,
հարգը:

(Շալուեակիլի)
ՍՐԱՊԻՈՆ ՔՆՆՑ. ՍԱՄԱԷԼԵԱՆ
22 փետ. 1901 Գա. իրլ:

ԿՈՒՋԷՔ ԲԱՂԴՅՐՆԻԴ ՓՈՐՁԵԼ

Գնեցէք ժողովրդական Տարեցոյցէն
հաս մը, որ շատ մը զարմացի և
օգտակար հաստատներու հետ կը
գնանի նաև գեղեցիկ բողոքացոյց մը
պէտք եղած բողոքարկեամբ:

Սոյն Տարեցոյցէն և Պարզ Օրացոյց
զնիւ փախարգը թող հաճին զինեւ
աւ Տ. Օ. Ն. Խնտաման, որ պատ-
րաստ է արիւ լաճն տեսակ գրքերու
մասին յանձնարարութիւնը փոխով
կատարել փոքրիկ կանխավճարով մը:
Նըջուկը քարտէսներն Տարեցոյցի և
Օրացոյցի մասին եղած յանձնարա-
րութեան համար զրանի տեղ թըզ-
վողքով՝ կընդունուի:

Տարեցոյցի գինը 10 Գրշ. ողջ
Պարզ օրացոյցի գինը 2 "

Ա. Ջ. Գ.

Շատերու կողմէ յայնուամէ փա-
փարի մը գահայտման ապա և մեր
ընթերցողներու զխրութիւնն մը ըն-
ծայելու նպատակով, այսուհետև մեր
թերթը հաստատ պիտի ծախուի Շա-
րա Ապրիլ-Մայիսի սկիզբը Պ. ԿԱՐՍ-
ՊԵՏ ԵՐԶԵՆՍՈՒՆԻ խնամութիւնը ինչպէս
նաև Պրիլ-Մէյ փոքրիկ ծայրը և թը-
րամէյնիս կայտարանին մօտ ծխա-
վածու Պ. ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԳԱՍՍՊԵՆԻ
քով:

Le Gérant J. MUNIER
Տպաւ. Միլաքիլան. — Թ. Ս. Փարիզիցի

ՊԱՆԳ ԼԻՕՆԵԶ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՈՐԻՆԱԿԱԼ ԵՊԻՊՏՈՍԻ Մ. ՍՕՍՕՅԵԱՆ

Իրնի հանրաձայնութիւնը գրամատուցը,
այս անգամ՝ ունեցաւ իւր Եզրկատու
զործակալն ալ, Տ. Միլաքիլ Սոսոյեան,
որ իւր հրապարակային ցոյց տուած
պարկեշտ գործունէութեամբն ամե-
նուս փոտահալիւնը կը վայելէ:

Սոյն գործակալութիւնը, 11 Միլաք.
թիւ իրեն յանձնուած և իրնի բողո-
քապետութեանն սրջածուսպէս վա-
ւերացուած փոխանորդացի համա-
ձայն, պիտի կատարէ Պանգ Լիոնեցի
միջոցաւ ամեն տեսակ գրամական և
Քուէտի-Ֆոնտիլիէ, վիլ ար Ռարիի և
Պարզիական ամէն արժեթուղթերու
գործողութիւններ, զանձուաներ յիմա-
կան չնչին գումարի մը խնայու-
թեամբ ձեռք կը բերուի քիչ աստիճան,
պահեստի բաժնեկիւղթ մը, վիճակա-
հանութեամբ երաշխաւորուած:

Փախարկները հաճին գիմել Նի-
պոսի վրայ փոտարան Ռարիթաքիի
գրամանակը:

Թղթակցութիւն և կամ գրամ գրը-
կել հետեւեալ հասցէին:

Մ. ՍՕՍՕՅԵԱՆ
Ի ԳԱՀԻՐԷ

ԱՏԱՄԱՐՈՅԹ Պ. ՆԻԿՈՂԻՍՏՈՍ

Վերջերս հաստատուած ի Գոհիլէ,
Գոհիլէ ար լա Պարի կից, Բ. յարի,
թիւ 9 գաղիկը:

Կը բժշկէ բերնի և տկուցի ամեն
տեսակ հիւանդութիւնները: Ապրաս-
ները ձրի կը գարմանէ ամեն օր, ա-
ռաստանն ժամը 8էն 9:

ՊԵՍԵՆ-ՇԻՇՄԱՆԿԱՆ ԸՆԿ. ԱՍԵՐԿԵԱՆ ԳԵՐԱԿԵՐ ԵՐԱՆ ԵՆ ՏԻՆԵՆՑ ԵՆ ԶԵՆՍԻՆՈՒԹԵԱՆ ԴՊՐՈՑ

Ապրիլի մեծ պողոտային վրայ ճայրայի
Սանյիլի դիմաց, 6 թիւին Էլիարակոն
գործիներու վճար ստուեր:

Վերջերս Ամերիկայէն հաս եկած
հաստատուած ըլլալով կը յայտարա-
րենք արդոյ հաստարակութեան թէ՛
պատրաստ ենք գահայնել մեզ գիմել
Պաս. յանձնարարները, գործի մաք-
րութեան, զինեւ չափաւորութեան
և ճշգրտահալութեան կողմէն:

Մեր գործատուներն մէլ կ'աւան-
դուին նաև ձեռք խտտութեան գասեր
ամերիկեան ամենաթերթի կատարե-
լազ ու ծած մէլիտով:

Մտերամանութեանը համար զիմել
մեր գործատուներն:

ՃԱՅԱՐԱՆ ՀԱՅՎԱԿԱՆ

ՄԻՀՐԱՆ ԵՆ ՆԴՐ. ԳԱԶՆԵՃԱՆ
Շարս Ապրիլ-Մայիս
Երևո. Տիփլիսի վիլ ստանիս դիմացը:

Օգոստոսն ու զուարճարի զիլք մա-
քոր ու վայելել սպաս համեզ ու
անցարար կերակուրներու զանազա-
նութիւնն, ամբարդայի պատրաստու-
թիւնն, ճոխ ճաշացոյցով մը գիւրա-
մասշիլի գինեւոր. ունա՛, Գաղանե-
կան եղբայր ճաշարանը:

Ով՛ որ կ'ազն, փորձի համար մեկ
անգամ թող զիմել, փոտահ պէտք է
լրջ թէ մտտակայ յանձնարարը պիտի
գառնայ հայկական ճաշարանին:

Տ Պ Ա Ր Ա Ն

Թ Ի Մ Ի Թ Ի Թ Ի Թ Ի Թ

Ի ԳԱՀԻՐԷ

ԱՊՏԻՆ ՓՈՂՈՑ, ՍՈՒԳԱԹԹԱՍԻ ԶԻՇԴ ԴԻՍԱՑ

ՏԵՐ ԵՆ ՏՆՕՐԷՆ

ԹՈՒԳՈՄ Ս. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Սոյն նորակալմ ապարանին մէլ կը ապուին հայերէն ու եւրոպական լեզուաւ ամեն տեսակ հրատա-
րակութիւններ, պարբերական թերթեր, յարտարարութիւններ, շըջարեւականներ, այցեւածներ, մահազգեր,
հարսանեաց հրատարակներ, կանոնագրիներ, Եամակաղութներ, պահարաններ, հայուեցոյցակներ ևն:

Յանձնարարութիւնները կը կատարուին փոքրով, ամենայն իմաստով եւ ճշգրտաւ սպագրութեամբ:

ԶԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐՈՎ